

Årsrapport 2022 fra ekstern fagelle

BA-opgaver på Bacheloruddannelsen i Medier og Kommunikation

Udarbejdet af fagfellecensur og lektor i Medievidenskab, Line Nybro Petersen, Københavns Universitet, foråret 2023.

København, juni 12, 2023

Universitetet i Bergen
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
Institut for Informatjons- og Medievidenskab
Programrådet for medier og kommunikasjon

Indledning

Dette er min første rapport som fagfellecensur for uddannelsen i Medier og Kommunikation. Rapporten kommer forskudt på grund af efterslæbet fra COVID-nedlukningen i de seneste år, men også fordi jeg pludseligt endte med at gå i fødsel syv uger for tidligt i juni 2023 og derfor kommer rapporten desværre først efter overstået barsel. Undervejs er ledelsen af programrådet skiftet – nærværende rapport er baseret på en opgave stillet af foregående formand for programrådet Anders Lysne, men afleveres til programrådets nye formand, Knut Helland. Således er dette en rapport for 2022, men besøg på Universitetet i Bergen februar 2023 og denne rapport tidligt i foråret 2024. Programrådets ønske var en *evaluering af BA-projekterne på uddannelsen, med blik for BA-uddannelsens opbygning og struktur, fagindhold og fordelingen af fagområder i BA-projekterne*.

Målet med undersøgelsen og nærværende rapport er at afdække hvilke omstændigheder som står i vejen for et løft af BA-projekter på uddannelsen, samt bidrage

med forslag til hvilke ændringer som kan implementeres for at give bedre vilkår for et (metodisk og tematisk) løft. Jeg har i mit arbejde desuden forholdt sig til evalueringsrapporten fra 2020, som havde fokus på metodeundervisningen, da det i samtaler med undervisere og studerende blev tydeligt at netop forholdene for metodeundervisningen var en kilde til tilbagevendende frustration, som også spiller en særlig rolle i de studerendes BA-projekter. Årsrapporten er udarbejdet ifølge de retningslinjer, der fremgår af Det samfundsvitenskapelige fakultets ”Programevaluering av ekstern fagfelle”, men tager særligt udgangspunkt i ovenstående problematik.

Vilkårene for udarbejdelse af årsrapporten for 2022

Den 22.-23. februar 2023 besøgte jeg Universitetet i Bergen i to dage, hvor jeg havde lejlighed til at tale med centrale (både erfarne og nyere) undervisere på uddannelsens BA-uddannelse og fem studerende som for nyligt har afleveret BA-projekter. Derudover har jeg haft adgang til flere af de tidligere rapporter, semesterplaner fra fagene på BA-uddannelsen, information om uddannelsens struktur og sammensætning, samt et overblik over titler på afleverede BA-projekter i 2022 og deres fordeling på de forskellige linjefag. I løbet af mit besøg mødtes jeg med følgende undervisere:

Brita Ytre-Arne og Hallvard Moe (samlet interview)
Jan Frederik Hovden (MEVI222/B Mediebruk: Identitet og samfunn)
Knut Hellan (MEVI221/B Medieinstitusjoner: Marked og demokrati)
Anders Lysne (MEVI223/B Medieestetikk: Historie og teori)
Silje Kristiansen (MEVI222/B Mediebruk: Identitet og samfunn)

Undervejs har jeg taget løbende noter, samt optaget interviews på min telefon. Interviewenes er ikke transskriberede, men udvalgte udsagn vil indgå i rapporten for at understrege centrale problemstillinger. Samlet er der optaget 3,50 timers interview med underviserne.

Interviewene med underviserne fokuserede på følgende kerneområder:

- Undervisernes erfaringer med søjlestrukturen på BA-uddannelsen og denne strukturs styrker og svagheder i forhold til at give de studerende gode forudsætninger for at udarbejde stærke BA-projekter.
- Undervisernes oplevelser med studerendes færdigheder og manglende færdigheder i forbindelsen med vejledning af BA-projekter.

- Hvilke særlige forhold knytter sig til koblingen af linjefag og BA-projekt? Hvad er frugtbart og mindre frugtbart i den kontekst?
- Hvordan opleves de studerendes emnevalg i forhold til undervisers faglighed? Og hvordan tilrettelægges vejledningsforløbet?
- Erfaringer med andre problematikker som står i vejen for et løft af niveauet på BA-projekterne

Desuden mødtes jeg med fem studerende, som forbliver anonyme i denne rapport. Alle studerende havde gennemført BA-projektet og er nu på kandidatuddannelsen. Samtalen med de studerende foregik som en samlet samtale (fokusgruppe) der varede 103 minutter og havde følgende kerneområder:

- Hvordan oplevede de studerende BA-processen og betydningen af linjefaget for deres valg af emne?
- Hvilke færdigheder følte de studerende, at de savnede i deres BA-forløb (metodisk, teoretisk, akademisk skrivning, frit emnevalg osv.)?
- Hvilke metoder benyttede de studerende i deres BA-projekt og hvilke erfaringer har de gjort sig med metodisk arbejde i en større selvstændig opgave inden BA-projektet?
- Hvordan oplevede de studerende vejleders faglighed i forhold til deres emne?

Spørgsmålene til de studerende udsprang i nogen grad af de foregående samtaler med undervisere, hvor blandt andet et fokus på de studerendes metodiske færdigheder dukkede op igen og igen. Derudover mødtes jeg samlet med det daværende programråd, Anders Lysne, Torgeir Uberg Nærland, Rune Klever og Therese Eide, hvor samtalen også ofte faldt på den pågældende problematik omkring metode.

Generel evaluering af vilkårene på BA-projekter på uddannelsen i Medier og Kommunikation

Det følgende er sammendrag af både fagrådets, underviseres og studerendes input. Med udgangspunkt i disse samtaler har jeg udledt tre centrale områder som gik på tværs af interviewene: (1) erfaringer med de studerendes generelle færdigheder og forudsætninger for

BA-projektet, (2) betydningen af søjlestrukturen og linjefagenes kobling til BA-projektet, og til sidst (3) de studerendes metodiske færdigheder med udgangspunkt i søjlestrukturen.

Studerendes generelle færdigheder og forudsætninger for BA-projektet

Grundniveauet i de studerendes BA-projekter er generelt højt og præget af stort engagement fra både undervisere og studerende. De studerende som deltog i gruppeinterviewet, udtrykker overordnet tilfredshed med deres BA-forløb, men også begejstring for strukturen på KA-uddannelsen, hvor de havde en fornemmelse af at have flere intensive forløb med specialiseret læring. Alligevel havde de dog en række værdifulde refleksioner som vil indgå løbende i det nedenstående.

De studerende kan vælge at skrive BA-projekt fra 4-6 semester og nogle undervisere peger på at det måske er lige tidligt nok at skrive BA-projekt i 4. semester. En opkvalificering af BA-projekterne kunne således eventuelt styrkes ved at skubbe disse til 5. eller 6. semester, hvor de studerende har en bredere faglig ballast og mere erfaring med akademisk skrivning. Erfaringer fra BA-afleveringerne i 2022 viser at mange studerende vælger at skrive BA-projekt på 4. semester, sådan at 5. og 6. semester er fleksible til valgfrie kurser og/eller studieophold. Det kan være værd at indhente de præcise tal for at få belyst, hvor stor problematikken faktisk er, men det var ikke muligt at hente tallene inden sommeren 2023. Det betyder, som nævnt ovenfor, at disse studerende har noget mindre faglig modenhed end hvis studerende skrev på 5. eller 6. semester. Det peger på at der måske ligger et muligt løft af kvaliteten på BA-projekterne simpelthen ved at skubbe BA-projektet til et senere semester. Det kan enten gøres ved en strukturændring, men måske kan en del af problematikken klares ved en kulturændring, hvor underviserstaben samlet opfordrer studerende til at vente med at skrive BA-projektet til 5. eller 6. semester. Det er også interessant om der faktisk er niveauforskel og om denne afspejler sig i bedømmelserne blandt fag skrevet på 4. og/eller 5./6. semester.

Sådan som strukturen er nu, ser det ud til at de studerende primært modtager undervisning i akademisk skrivning på MEVIX100 Introduktion til media og kommunikasjon (1. semester) og metode undervisning i faget MEVI102 Mediebrug: Teori og metode (2. semester). Det er påfaldende at eksamensformerne på BA-uddannelsen er af en sådan karakter, at den ikke i særlig grad opøver de studerendes evner til at udvikle selvstændige problemformuleringer og strukturere en længere skriftlig opgave i et selvstændigt arbejde. De studerende får således primært opgaver, som har en mindre selvstændig karakter, hvor temaet

for det skriftlige arbejde er givet på forhånd. Man kunne overveje om et enkelt af fagene inden 4. semester skulle bestå af en selvstændig (fri) skriftlig hjemmeopgave, sådan at de studerende har prøvet kræfter med denne form inden de når BA-projektet.

En underviser peger på at de studerende har trænet evnen til at diskutere teoretiske begreber og teorier på 100-niveau, men at deres analyser tit bliver ved det lidt overfladiske og ikke måske i særlig grad præget af en systematisk tilgang. Det blev også i nogle interviews diskuteret at de studerendes læsefærdigheder er under pres og at det især også viser sig i deres færdigheder i forhold til at stille gode, afgrænsede problemstillinger. Denne problemstilling er nok ikke særlig for Bergen, men tegner et billede af BA-studerende i bredere forstand. Det indtryk forstærkes også af at de studerende oplevede generelt en fin progression fra semester til semester, men beskrev at de fandt det vanskeligt at vælge et emne og et undersøgelsesdesign som passede til netop BA-projektets krav og længde. Igen tror jeg med fordel af underviserne på semester 1-4 med fordel kan opøve de studerendes evne til at formulere små selvstændige problemstillinger enten til eksamen eller som små opgaver og øvelser løbende i semestret – enten individuelt eller i grupper.

De studerende oplever retorikfaget som godt til at træne praktiske færdigheder og de har en fornemmelse af at faget er tæt på arbejdsmarkedet. Den kobling opleves som motiverende, men var sværere for dem at få øje på i andre fag. En mere konkret italesættelse af de typer af job man kan varetage med en mediefaglig baggrund tror jeg vil bidrage til at de studerende også begynder at tænke deres opgaver mere konkret i forhold til problematikker der kan kobles til arbejdsmarkedet.

Det er også værd at bemærke at de fem studerende som blev interviewet til denne rapport, gav udtryk for generel tvivl og bekymringer, som jeg forstår som helt rimelige og en nødvendig refleksion i en BA-proces. Jeg kender jo i sagens natur ikke de fem studerende særligt indgående, men det var min oplevelse, at der her var tale om fem ganske stærke studerende, som måske ikke er repræsentative for den samlede studenterpopulation og derfor vil mine betragtninger afspejle dette forhold. De havde overvejende positive erfaringer med underviserne på BA-uddannelsen, som de oplevede som engagerede og støttende gennem hele uddannelsen. I det følgende vil jeg også fremhæve noget af den kritik de alligevel havde i vores samtale og som knytter sig til enten søjlestrukturens kobling til BA-projektet og deres kompetencer udi metode.

Søjlefagenes/Linjefagenes kobling af BA-projektet/BA-vejleder

I det følgende diskuteres søjlestrukturens betydning for BA-projekterne, selvom oplevelsen af søjlestrukturens rolle opleves ganske forskelligt blandt både undervisere og studerende.

Alligevel vil jeg forsøge at udlede nogle centrale problemstillinger. I den aktuelle struktur vælger de studerende et fag, som de så kan vælge at følge med en ordinær eksamen (MEVI203, 221, 222, 223 og 224) eller som BA-projekt (MEVI203B, 221B, 222B, 223B og 224B). Som én underviser påpeger, så producerer 200-emner emnerne for BA-projekterne. Koblingen af fagene til projektforsløbet ensretter på denne måde de studerendes emner, da disse knyttes til det aktuelle fag. De studerendes valg af emne til BA-projektet formes desuden af hvornår fagene er tilgængelige og flere studerende peger på at det er demotiverende at blive "tvunget ned i" en faglig kasse, hvor deres interesse for et emne først skal næres. Hvorvidt de studerendes egne interesser kan rummes i det enkelte fag, kommer desuden til at afhænge af underviserens interesser og kompetencer. BA-projektet er netop en selvstændig opgave som de studerende ser frem til og derfor bør det give anledning til refleksion at studiestrukturen på BA-niveau på forskellige måder bremser de studerendes oplevelse af at have plads til at arbejde interessestyret og selvstændigt. En studerende måtte bruge meget tid på at justere sit emne fra sit oprindelige interessefelt således at det passede bedre ind i faget. De studerende som alligevel holder fast i en ide som er i periferien af deres fagområder, ender med en stor læsebyrde for både at kunne følge med både i fagets undervisning, læse fagets pensum og engagere sig i deres BA-projekt. De kommer således til at arbejde meget selvstændigt og får ikke det udbytte som er tanken med fagtilknytningen til BA-projektet. I de bredere formulerede fag opleves fagets litteratur som understøttende til de studerendes BA-projekt.

Nogle fag på 200-niveau er meget populære blandt de studerende, men disse populære fag bliver også meget brede og skal på en måde kunne rumme mange forskellige BA-emner som måske med fordel kunne være placeret på et af de andre kurser. Helt konkret kan konsekvensen af nogle fags popularitet også ses afspejlet i titlerne på BA-projekterne som blev afleveret i 2022. For eksempel, så afleveres der opgaver i MEVI221B – Medieinstitutioner der ikke nødvendigvis er medieinstitutionsanalyser:

Eks. 1. Vaksiner, konspirationer, korrigeringer og offentligheden: Hvordan vaksinemotstand og skepsis utspiller sig på sociale medier.

Eks. 2. Jodel: sladder eller offentlig samtale?: En analyse av en ukonvensjonell applikasjon

Min kommentar her er alene baseret på BA-projekternes titler, så der kan naturligvis gemme sig teoretiske og metodiske perspektiver, som begrundet at disse projekter er skrevet på netop MEVI221B og titlerne knytter sig også tættere til fagets undertitel: «Marknad og demokrati», men det er alligevel værd at bemærke at projekterne omhandler brugssituationer af sociale medier. MEVI221B bliver således et slags 'catch.-all' fag. På den måde kommer tilknytning af BA-projektet til fagene på 200-niveau til at låse nogle studerende på en uhensigtsmæssig måde: (1) enten risikerer de at skulle vælge et emne som ikke er det de interesserer sig mest for, for at passe ind på faget og passe til vejleder, eller også (2) så ender de med at holde mindre faglig støtte og en stor læsemængde på semestret og slutteligt. Oven i dette forhold er et andet problem, at fag med mange studerende betyder at den studerende alligevel ender med en vejleder som ikke underviser på faget og dermed går glip af den synergi BA-projektets tilknytning til fagene efterstræber. De studerende beskriver desuden, at de havde vældigt forskellig oplevelse af hvor meget støtte der var til deres BA-projekt undervejs på det fag som projektet knyttede sig til. Nogle studerende har haft organiseret peerfeedback, som de var meget glade for til at støtte op om processen, mens andre giver udtryk for at man var overladt meget til sig selv. Måske kan der etableres mere ensartede retningslinjer for hvordan de enkelte 200-fag støtter op om processen, sådan at de studerende ikke får så forskellige oplevelser og vilkår for processen.

Et spørgsmål som fagkollegiet kunne diskutere i fællesskab, er hvor langt søjlestrukturen skal gå i uddannelsesstrukturen og om det kan være meningsfuldt at opløse denne på et tidspunkt for at give plads til nye perspektiver i fagstrukturen? For eksempel kunne der gives plads til et mediehistorisk fag, et metodefag eller et fag etableret i samarbejde med Informatik (her synes at findes et stort potentiale for uddannelsesudvikling fremadrettet). Det er en større diskussion, men måske værd at tage næste gang der skal arbejdes med en opdatering af studiestrukturen på BA-uddannelsen. Alternativt kan der arbejdes med en stærkere progression af fagene fra niveau 100 til niveau 200. Nogle fag (MEVI221B Medieinstitutioner og MEVI222B Mediebrug) opleves af de studerende desuden som meget brede, hvor man faktisk kan skrive om hvad som helst, mens andre fag opleves som snævre og begrænsende for valg af emne.

Nogle studerende beskriver ærgrelse over, at de må planlægge deres studieprogram og deres BA-projekt ud fra hvilke fag der udbydes netop det semester, hvor de planlægger at skrive. Det opleves begrænsende og demotiverende, at ikke kunne vælge frit ud fra egen interesse, men med baggrund i de fag som udbydes. Flere studerende har dog ikke følt det

begrænsende, men ser alligevel frem til masteruddannelsen, hvor de kan vælge helt frit. Omvendt beskriver nogle det som en tryghed at kunne skrive indenfor et fag de allerede havde beskæftiget sig med og kendte kernefagligheden af fra niveau 100.

Metodiske færdigheder med udgangspunkt i søjlestrukturen

I samtlige interviews med både undervisere og studerende faldt emnet på spørgsmålet om metode og det synes tydeligt at rapporten fra 2020 har ledt til samtaler i fagkollegiet, men at der stadig er noget udviklingsarbejde i forhold til BA-uddannelsen forude hvad angår medievidenskabelige metoder. Her vil jeg belyse nogle af de problematikker der dukkede op både hos undervisere og studerende, mens næste afsnit vil give nogle input til hvordan denne særlige problematik måske kan løses. Gennemgående for mine samtaler med både undervisere og studerende er at de studerende har et for snævert metodisk apparat og at metodeundervisningen på de enkelte fag er præget af vaner, undervisningens struktur (forelæsninger og seminarer) og af de enkelte underviseres præferencer/kompetencer.

Et centralt emne som kom op i interviews med nogle undervisere, er at der ikke i det forgange år (2022) har afholdtes møder i mediestaben om undervisningen og at dette leder til mangel på koordinering på tværs af fagene. Måske er det sådan at COVID har fået brudt nogle tidligere rutiner? I hvert fald synes det rimeligt at afholde et eller to undervisningsfokuserede møder på tværs af fagene per semester for at styrke dialogen mellem de forskellige søjlers progression uanset hvilken underviser varetager faget i det pågældende semester. Nedenfor vil jeg foreslå en mulig løsningsmodel som kræver et samarbejde på tværs af fagsøjlerne, men som med ganske få møder relativt nemt kan implementeres i undervisningen.

Et overblik over titlerne (altså uden abstracts og den fulde opgave, så det må tages med forbehold) på afleverede BA-projekter fra 2022 giver et overblik over en problematik som mange undervisere peger på: de studerende vælger i ganske betydelig grad et metodadesign som består af at gennemføre kvalitative interviews (eller fokusgrupper). Det er der i og for sig ikke noget problem med, men det vidner om at de studerende kunne have behov for en bredere værktøjskasse at gribe til for at løse mere varierende problemstillinger. Blandt de studerende faldt snakken naturligt meget hurtigt på spørgsmålet om metode. En studerende beskriver hvordan de overvejede om det skulle være et kvantitativt eller kvalitativt studie, men landede på et kvalitativt studie, fordi det var det de følte de har kompetencerne til. De ser frem til at lære mere kvantitativt metode på Masteruddannelsen, men har savnet det på BA-niveau. Flere studerende beskriver, at de har en oplevelse af at de kvalitative metoder

opprioriteres af underviserne og at det kvantitative bliver vældigt overfladisk. De har ikke en oplevelse af at komme i dybden med det på en måde, hvor de selv kan implementere det i et undersøgelsesdesign. I stedet justerer de deres problemformuleringer til således at de passer til kvalitative undersøgelser. De studerende beskrev at de kun i begrænset omfang har stiftet bekendtskab med kvantitative metoder (cirka tre uger på MEVI102). Ydermere beskriver de studerende at det er svært at se værdien af denne undervisning fordi de ikke udprøves i kvantitativ metode og den kommer på et så tidligt tidspunkt at de har svært ved at se, hvad det skal bruges til. Dette forhold fik i hvert fald én af de fem studerende til at afholde sig fra at skrive BA-projekt med udgangspunkt i en kvantitativ undersøgelse, da denne simpelthen ikke følte sig godt nok rustet på og derfor ikke turde at kaste sig over kvantitative problemstillinger, selvom det var det hun helst ville. De studerende udtrykker desuden begejstring over at få mere undervisning i kvantitative metoder på masteruddannelsen. Det er altså ikke interessen som mangler, men måske et spørgsmål om *timing* og udprøvning i forhold til BA-uddannelsens struktur. De ønsker sig mere metodeundervisning på 200-fagene. De studerende udtrykker desuden stor interesse for at tilegne sig kundskaber til at kunne benytte digitale metoder til at skrape data fra internettet og kan se applikationsmulighederne i flere af fagene. Det understøtter desuden deres interesser i at få flere praktiske erfaringer, sådan som de oplever at få det på retorikfaget. Brugen af digitale værktøjer og platforme til at arbejde med kvantitativt data kan de nemt se hvordan de kan bruge det i deres kommende arbejdsliv.

Metodeundervisningen synes også at være udfordret af den generelle undervisningsstruktur, hvor fag er konstrueret omkring forelæsninger (varetaget af forskere) og seminarer (ofte varetaget af masterstuderende). Mens teoretiske dimensioner egner sig godt til forelæsningsituationen, så synes metodelitteratur bedre egnet til undervisning som er mere undervisernær og workshop/problemstillingsorienteret. Denne del kunne i princippet varetages i seminarundervisningen, men denne varetages typisk af masterstuderende som måske heller ikke selv har et udfoldet metodeapparat. Også i Kim Schrøders rapport fra 2020 blev seminarsystemet inddraget. Her peger han netop at selv dygtige masterstuderende ikke nødvendigvis har den faglige indsigt til at løfte den, trods alt, vanskelige opgave at formulere relevante arbejdsspørgsmål, der kan sætte de studerende i gang med meningsfulde opgaver, hvor teori og metode kommer rigtigt i spil. Enten bør den fagansvarlige forsker tage del i seminarerne for at sikre at diskussioner og problemstillinger arbejdes med på en måde som løfter det faglige niveau og de studerendes læring eller også skal der etableres en struktur som ruste underviserne på seminar delen til at varetage undervisning i diverse metoder. Jeg ser et

stort potentiale i forhold til at bruge den aktuelle seminarstruktur, men den kræver en yderligere indsats fra fagkollegiet for at få fuldt udbytte af dette potentiale.

Som en ekstrabemærkning vil jeg blot nævne, at de studerende savner erfaring med mere praktiske redskaber så som redigering, photoshop, programmering osv. som binder BA-uddannelsen tættere på erhvervslivet. Her kunne man med fordel udnytte potentialet for at samtænke forløb (enten hele kurser eller mindre projektorienterede forløb for udvalgte hold) til Informatik på instituttet. Som eksempel på hvad der er muligt, så har vi netop på Københavns Universitet gennemført et forløb under paraplybetegnelsen 'digital curriculum', hvor to hold henover nogle uger modtog undervisning i at *data scrape* et kvantitativt datasæt (fra det sociale medie Reddit) ved brug af 4CAT og derefter bruge voyant-tools.org til at visualisere deres fund. Erfaringerne fra KU viste at de studerende i høj grad var åbne overfor at blive introducerede til nye digitale metoder for dataindsamling og databearbejdning, men at det også var krævende at begynde at tænke i problemstillinger som lægger op til en kvantitativ undersøgelse. Netop derfor giver det god mening at træne denne færdighed, sådan at de studerende har en erfaringsramme at trække på når de skal skrive BA-projekt. Et lignende forløb kunne eventuelt tænkes ind i eksempelvis MEVI222.

Programevalueringens fokuspunkter

Nærværende årsrapport har behandlet mulighederne for at styrke BA-projekterne på uddannelsen i Medier og Kommunikation med særligt fokus på de studerendes generelle kompetencer, BA-uddannelsens søjlestruktur og på metodekompetencerne hos de studerende. Disse forhold knytter sig til en række andre og bredere problemstillinger og derfor er løsningen heller ikke lige for. For eksempel knytter ovenstående evaluering sig til spørgsmål om hele BA-uddannelsens søjlestruktur. Skal denne struktur bevares? Eller måske opdateres? Hvis man alligevel opdaterer uddannelsen, kunne man så tænke i mindre fag, f.eks. 10 ECTS, som kunne give plads til et separat metodefag på 200-niveau? Kunne man drage nytte af et tættere uddannelsesmæssigt samarbejde med Informatik og ad den vej give de studerende mere direkte adgang til digitale metoder til dataindsamling og behandling af større kvantitative datasæt? Kunne et samarbejde med Informatik om f.eks. et fælles fag også åbne uddannelsen til andre studerende fra Bergen Universitet (og på den måde generere ny indkomst)? På samme måde knytter der sig en række problemstillinger til de studerendes generelle kompetencer: Kan BA-uddannelsen struktureres så de studerende først skriver BA-

niveau på 5 eller 6 semester? Det synes åbenlyst at det vil give de studerende muligheden for at opbygge mere faglig modenhed, men hvilke konsekvenser ville dette få for de øvrige studieelementer og for valgfriheden for de studerende, hvis BA-projektet flyttes væk fra 4. semester? Kunne man ændre i eksamensformerne på 100- og 200-niveau, således at de studerende stifter bekendtskab med den frie skriftlige hjemmeopgave mindst én gang inden de skal skrive BA-projektet? Ét fund har peget på at BA-opgaverne savner metodisk variation og at de studerende føler sig begrænset til meget få metoder (typisk interviews/fokusgrupper) i valget af deres BA-emne.

Som så ofte i uddannelsesudvikling så bider den ene problematik den næste i halen og det kan synes som en alt for stor opgave at gå i gang med at lave gode ændringer som kan give de studerende bedre forudsætninger for at skrive et stærkt BA-projekt. Disse diskussioner synes dog nødvendige at gå i gang med for at fastholde uddannelsens høje niveau, men i et forsøg på netop ikke at bidrage unødigt til undervisernes i forvejen store arbejdsbyrde har jeg forsøgt at formulere nogle tiltag nedenfor som kan sættes i værk parallelt med ovenstående diskussioner.

Potentialet for at styrke BA-projekterne

I rapporten fra 2020 lægges der blandt andet op til en større ændring af studieprogrammet på BA-uddannelsen. I det følgende vil jeg foreslå nogle mindre ændringer, som kan implementeres uden at der ændres i den overordnede studiestruktur og en enkelt løsning som vil kræve en større ændring. I flere samtaler blev der dog italesat forskellige betragtninger om styrkerne og svaghederne ved de eksisterende forskningsgrupper, deres relation til søjlestrukturen og forskernes aktuelle forskningsinteresser. Min fornemmelse er som sagt at en opdatering af både forskningsgrupper og BA-uddannelse er på vej, men jeg foreslår at lade den være styret af jeres forskningsmæssige interesser og de studerendes jobmuligheder efter endt uddannelse og at I således behandler metodeproblematikken som et separat tema. Mine forslag er delt under tre overskrifter og går fra en minimumsløsning, som kan sættes i gang og implementeres med det samme, til et mere omsiggribende tiltag der kræver ændringer af studieprogram. Det sidste forslag inviterer til nogle særlige fokusområder i forhold til at styrke BA-projekterne når ændringer af studieprogrammet på et tidspunkt iværksættes.

1. Systematisér peer feedback-forløbet på BA-projekterne på tværs af fag

Peer feedback er et vellykket tiltag for de studerende som indgår i undervisning hvor dette benyttes og det kan med fordel udbredes så det iværksættes systematisk for alle BA-projekter. Dette er en forholdsvis lille ændring, men en styrkelse af noget som for de studerende fungerer utroligt godt. Facilitér eventuelt feedback-grupper på tværs af fagene i det omfang de studerende kan have glæde af det. I kan eventuelt afholde en lille 'match-making' session i starten af semestret for alle der skriver BA-projekt, hvor man kan mødes med andre som også interesserer sig for TikTok eller valgkampagner osv. på tværs af søjlestrukturen.

2. Etablér en metodisk værktøjskasse og fordel metoder og metodelitteratur på de enkelte fag på BA-uddannelsen (især 200-niveau)

En del af problematikken omkring de studerendes metodiske kompetencer kan måske løses ved en diskussion og øget bevidsthed om og italesættelse af hvilke metoder der hører til i hvilke søjler og hvordan den faglige metodiske progression planlægges indenfor hver søjle både vertikalt og horisontalt. Det er åbenlyst at en sådan tilgang vil skabe risiko for gentagelser på tværs af søjlerne og derfor er det desto vigtigere at det arbejde koordineres i fælles undervisningsfokuserede møder. En del samtaler synes at være gået i stå pga. en uenighed om hvad der udgør medievidenskabelige metoder. I det følgende kommer et forslag til hvordan I kan tage hul på metodesnakken uden at åbne for de store diskussioner om særskilte metodefag (udover MEVI102) eller en helt ny søjlestruktur, som er arbejdstung og bør begrundes i et behov for mere fundamentale forandringer. Jeg foreslår en inklusiv model, hvor enighed ikke er målet, men hvor de enkelte fagansvarlige/søjleansvarlige definerer den eller de metoder som er centrale i det pågældende fag. Fagkollegiet er jo sammensat af en gruppe meget veletablerede og stærke forskere, så derfor kender I naturligvis en lang række relevante metoder, men her vil jeg alligevel blot nævne nogle som blot kan tjene som inspiration for videre diskussion i undervisningsgruppen og indgå i en metode-værktøjskasse som I vil tilbyde til jeres studerende på BA-niveau.

Kvalitative metoder	Kvantitative metoder
Tekstanalyse af audiovisuelle tekster/visuel kultur (genre, narration, æstetik, karakter osv.)	Indholdsanalyse/Content analysis
Interviews/dybdeinterview/life course interviews/e-mail interviews/ekspertinterviews	Survey/spørgeskema
Fokusgrupper	Data scraping som indsamling af digitalt materiale (bl.a. på hjemmesider eller sociale medier)
Digital etnografi (search as research osv.)	Sentiment analysis
Media-go-alongs	Social network analysis
Media diaries	
Produktionsstudier	
Institutionsstudier	
Deltagerobservation	
Platformsstudier	

Særligt vil jeg opfordre til, at I tænker i både kvalitative og kvantitative digitale metoder, som også giver de studerende en oplevelse af en praktisk færdighed der kan være anvendelig i et fremtidigt mediefagligt arbejde. Naturligvis vil det være sådan at nogle metoder kan bruges på flere fagområder, men målet her er at sikre at de studerende får indblik i og erfaring med en bred vifte af metoder, som de kan anvende i et selvstændigt arbejde og at I har koordineret på tværs af søjlerne. Til hver enkelt metode finder de fagansvarlige mindst én metodetekst og én casestudietekst, hvor den aktuelle metode benyttes i praksis, som kan inddrages på forskellig vis i undervisningen. På den måde har I nu et metodekatalog af tekster, som løbende kan udbygges og udvikle sig i takt med den enkelte undervisers interesser og faglighed. De valgte metoder og deres tilhørende tekster fordeles ud på BA-fagene og måske især på 200-niveau. Dette kræver naturligvis at den enkelte underviser forpligter sig på at afsætte tid i undervisningen til at varetage disse metoder, samt pege hvordan de kan spille en rolle på tværs af fag på BA-uddannelsen, så de studerende får øje på forbindelserne på tværs af fagene. Det er målet med dette tiltag at styrke de studerendes mulighed for at vælge og benytte relevante metoder i deres analyser. Ved at inddrage mindst én metodetekst per fag og en tekst hvor metoden anvendes rustes også underviserne på seminar delen af de enkelte fag til at kunne give de studerende en udførlig introduktion. F.eks. kunne man lave mindre øvelser i grupper, hvor man benytter et lignende metodedesign som det præsenterede i teksten. Der ligger et stykke arbejde her for at bygge et katalog af metodelitteratur op, fordele metoderne på de forskellige fag og få inddraget både forelæseren og seminar-underviserne i undervisningen af metoder. Til gengæld kan man genbruge de erfaringer og bygger videre på det eksisterende når først dette arbejde er implementeret.

3. Frigiv BA-projektet fra søjlefagene, men hav et BA-forløb ved siden af

Dette forslag kræver en større gennemarbejdning af uddannelsen og en omfordeling af arbejdsressourcer, så dette er blot en kommentar I kan have in mente når I på et tidspunkt skal i gang med en opdatering af BA-uddannelsen. Jeg foreslår, at I frigiver selve BA-projektet fra 200-fagene, men at de studerende fortsat følger et fag med ordinær i det semester de skriver BA-projekt. Opret i stedet et parallelt BA-tilrettet forløb med 2-4 møder på et semester med fokus på eksempelvis: (1) valg af emne, problemformulering, litteratursøgning og forventninger til vejledning, (2) metodedesign og databehandling (3) akademisk skrivning og den gode opgavestruktur. I kan således fortætte med at afholde og faciliterer peer møder og de studerende har et forum, hvor de kan få støtte og sparring undervejs i semestret udover med deres vejleder. Dette tiltag har til formål at styrke de studerendes muligheder for at vælge temaer de brænder for og som er motiverende. Samtidig er der mulighed for at vejlederbyrden fordeles mere jævnt (og ikke på baggrund af populære fag) og at de studerende breder sig mere ud tematisk og metodisk. Hvis man frigiver BA-projekterne fra 200-fagene, så kan man også indføre at BA-projektet skrives på 5. eller 6. semester og undgå de meget tidligere 4. semester BA-projekter, hvor den studerende måske ikke endnu har de nødvendige færdigheder og det teoretiske og metodiske overblik til at komme i mål med en stærk opgave.

Jeg håber, at ovenstående betragtninger og vurderinger kan bidrage som afsæt for kommende diskussioner i fagkollegiet og en udvikling af uddannelsen. Det er påfaldende at 'metode' er et tilbagevendende tema også selvom opdraget i denne omgang ikke direkte omhandlede metodeundervisningen. Derfor er det mit håb, at undervisergruppen i denne omgang vil tage hul på denne nødvendige diskussion og styrke de studerendes metodeværktøjskasse (ved at gennemføre en variation af forslag 2), så I fortsat kan ruste jeres studerende til et arbejdsmarked der i stigende forudsætter et kendskab til digitale metoder og evnen til at omsætte abstrakte problemstillinger til konkrete undersøgelsesdesign.

Mange venlige hilsner,

Line Nybro Petersen

Line Nybro Petersen, ph.d. og lektor i Medievidenskab, Københavns Universitet.

linenp@hum.ku.dk